

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації

Пандей Світлани Анатоліївни

на тему: «Поєднання кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу:
оптимізація діагностики та лікування у жінок репродуктивного віку»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Пандей Світланою Анатоліївною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика МОЗ України, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Пандей С.А. здобула глибинних знань зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобула мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Пандей С.А. був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика від 19.12.2018 (протокол № 2). Науковий керівник – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор Вдовиченко Ю.П. Термін виконання роботи: 2018-2022 роки.

Усі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранта Пандей С. А. виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, лабораторні, експериментальні) проведено своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність дисертації.

Актуальність теми полягає в необхідності підвищення ефективності діагностики та лікування поєднання кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу у жінок репродуктивного віку на основі вивчення нових аспектів патогенезу та удосконалення алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Як відомо, серед жінок репродуктивного віку останніми роками наголошується зростання порушень мікробіоценозу статевих шляхів унаслідок збільшення частоти захворювань, що передаються статевим шляхом. Одним з основних проявів даної проблеми є вагінальні кандидози, частота яких постійно зростає. Особливо важкою для своєчасної діагностики та проведення лікувально-профілактичних заходів є поєднання вагінального кандидозу з бактеріальним вагінозом, що може призводити до порушень репродуктивного здоров'я та розвитку безпліддя.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій по проблемі різних порушень мікробіоценозу статевих шляхів, не можна вважати цей науковий напрямок повністю вирішеним, особливо в аспекті своєчасної діагностики та ефективності лікувально-профілактичних заходів.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспіранта Пандей С.А. на тему «Поєднання

кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу: оптимізація діагностики та лікування у жінок репродуктивного віку» виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри на тему: «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0117U006095, термін виконання: 2017-2020 роки) та є фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Проведене аспірантом Пандей С.А. дослідження дало можливість виявити нові аспекти патогенезу вульвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу у жінок репродуктивного віку, які полягають у дисбалансу в вагінальному секреті вмісту цитокінів та молекул адгезії у вигляді зниженої експресії молекул адгезії судинних стінок і міжклітинних молекул адгезії на фоні підвищення концентрації протизапальних цитокінів (4, 6 та 8) і фактору некрозу пухлини - α .

Науково обґрунтовано необхідність використання двохетапної методики індивідуального прогнозування на підставі моделі алгебри математичної конструктивної логіки з урахуванням усіх факторів ризику та найбільш інформативних показників місцевого імунітету.

Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок репродуктивного віку при поєднанні вульвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Проведене аспірантом Пандей С.А. дослідження дало можливість обґрунтувати необхідність вивчення клініко-мікробіологічних особливостей поєднання вульвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу у жінок репродуктивного віку.

Показано порівняльні аспекти різних методик лікування поєднання

вувльвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу у жінок репродуктивного віку.

Проведено клінічний аналіз перебігу репродуктивного періоду у жінок із поєднанням вувльвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу.

Удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів у жінок із поєднанням вувльвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу щодо підвищення ефективності лікування.

Отримані результати було впроваджено в навчальний процес кафедри акушерства гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика МОЗ України та оприлюднено на науково-практичних семінарах та конференціях, зокрема з міжнародною участю і висвітлено у 9 наукових працях, з них 6 – у наукових статтях та 3 – в тезах.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірант Пандей С.А. особисто провела дослідження. Автором проведено ретроспективний аналіз 700 амбулаторних карт жінок із різними порушеннями мікробіоценозу статевих шляхів та клініко-лабораторне та функціональне обстеження 150 жінок репродуктивного віку із поєднанням вувльвовагінального кандидозу та бактеріального вагінозу, які отримували різні варіанти медикаментозної корекції.

Отримані дані було опубліковано у 9 наукових працях, з них 6 – у наукових статтях та 3 – в тезах. Аналіз отриманих Пандей С.А. результатів проводився із використанням програм Statistica та Microsoft Office Excel. Оцінка статистичної значущості отриманих даних здійснювалася з використанням критеріїв Ньюмена-Кейлса та χ^2 . Відмінності вважалися значущими при $p < 0,05$.

8. Апробація результатів дисертації.

Основні положення роботи докладалися і обговорювалися на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2017-2020 рр.); на науково-практичному семінарі в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» 30 жовтня 2018 року, Київ-Дніпро-Запоріжжя-Кривий Ріг; на науково-практичному семінарі в форматі телемосту

«Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» 21 травня 2019 року, Київ-Черкаси-Кропивницький-Чернігів; на науково-практичному семінарі в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» 12 вересня 2019 року, Київ-Одеса-Миколаїв-Херсон.

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації подано у списку, що додається.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 9 наукових праць, з них: 1 стаття – в іноземному науковому фаховому виданні, зареєстрованому у країні ЄС; 5 статті – у наукових фахових виданнях, затверджених ДАК МОН України; 3 тез – у матеріалах конференцій. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспіранту. Пандей С.А. брала участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертанта. Автором особисто проаналізовано наукову літературу. Також нею проведено формування груп спостереження. Самостійно проведено їх клініко-лабораторне обстеження, виконано забір і підготовку біологічного матеріалу з наступною обробкою та аналізом запису. Особисто описано і проаналізовано результати дослідження, а також здійснено статистичну обробку отриманих даних. Автором особисто написано всі розділи дисертації.

Наукові положення, розробки прикладного характеру, висновки та практичні рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно і висвітлені в опублікованих працях.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 14.01.01 – «Акушерство та гінекологія» та галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика МОЗ України.

Аспірантом Пандей Світланою Анатоліївною вчасно представлені всі матеріали на розгляд комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика МОЗ України з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання комісії з питань етики № 3 від 01.02.2021). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол № 10 від 05.11.2018).

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Пандей С.А. не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (протокол Експертної проблемної комісії за науковою спеціальністю «14.01.01 - акушерство та гінекологія» від 20.11.2020 (протокол № 16). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Пандей С.А. Усі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Пандей С.А. здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей,

розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Пандей С.А. оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару (04.03.2021, протокол № 04/03/2021) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання щодо підвищення ефективності діагностики та лікування поєднання кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу у жінок репродуктивного віку на основі вивчення нових аспектів патогенезу та удосконалення алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів, а дисертація аспіранта Пандей С.А. на тему «Поєднання кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу: оптимізація діагностики та лікування у жінок репродуктивного віку» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

в. о. завідувача кафедри акушерства,
гінекології та перинатології
НУОЗУ імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук доцент

О. В. Горбунова

Рецензент:

доцент кафедри акушерства,
гінекології та перинатології
НУОЗУ імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук професор

А. Д. Вітюк

Дізнати
Горбунової
Філіпа
Кісільченко
В. В. Горбунова

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Пандей С.А. Роль місцевого імунітету цервікального каналу в розвитку порушень мікробіоценозу статевих шляхів. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2018; 31(3): 102-5.
2. Пандей С.А. Діагностичне значення оцінки цитокінового статусу при порушеннях мікробіоценозу статевих шляхів. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2019; 35: 111-15.
3. Пандей С.А. Особливості контрацепції у жінок із бактеріальним вагінозом. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2019; 36: 47-51.
4. Пандей С.А. Сучасні аспекти діагностики та лікування дисбактеріоза піхви різного генезу. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2020; 37: 87-94.
5. Пандей С.А. Посидання кандидозного вульвовагініту та бактеріального вагінозу: оптимізація діагностики та лікування у жінок репродуктивного віку. Репродуктивне здоров'я жінки. 2020; 3: 32-5.
6. Pandei S, Ledin D, Lubkovska O. Vulvovaginal candidiasis in combination with bacterial vaginosis in women of reproductive age: features of pathogenesis and treatment. EUREKA. Health Sciences. 2021; 1: 12-18.
7. Пандей С.А. Вплив змін місцевого імунітету цервікального каналу на розвиток порушень мікробіоценозу статевих шляхів. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (30 жовтня 2018 року, Київ–Дніпро–Запоріжжя–Кривий Ріг). Київ, 2018; 31(3): 152.
8. Пандей С.А. Сучасні аспекти діагностики порушень мікробіоценозу статевих шляхів. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л.Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (21 травня 2019 року, Київ–Черкаси–Кропивницький–Чернігів). Київ, 2019; 35: 167.
9. Пандей С.А. Профілактика непланованої вагітності у жінок із бактеріальним вагінозом. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (12 вересня 2019 року, Київ–Одеса–Миколаїв–Херсон). Київ, 2019; 36: 115.